

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

BIULETYN

Z 29. POSIEDZENIA
RADY OCHRONY PRACY (X KAD.)
W DNIU 5 GRUDNIA 2017 R.

Biuletyn z posiedzenia

Rady Ochrony Pracy (nr 29/X kad.)

5 grudnia 2017 r.

Rada Ochrony Pracy, obradująca pod przewodnictwem posła **Janusza Śniadka (PiS)**, przewodniczącego Rady, zrealizowała następujący porządek dzienny:

- przyjęcie stanowiska Rady Ochrony Pracy w sprawie budżetu Państwowej Inspekcji Pracy na 2018 r.,
- wyrażenie opinii w sprawie powołania pana **Józefa Bajdla** na stanowisko okręgowego inspektora pracy w Krakowie, pana **Lesława Mandraka** na stanowisko okręgowego inspektora pracy w Katowicach i pana **Konrada Pachciarka** na stanowisko okręgowego inspektora pracy w Szczecinie,
- przyjęcie stanowiska Rady Ochrony Pracy w sprawie działań Zakładu Ubezpieczeń Społecznych oraz Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w celu zmniejszenia liczby wypadków i chorób zawodowych,
- Program działania Państwowej Inspekcji Pracy na 2018 r.,
- sprawy bieżące.

W posiedzeniu udział wzięli: **Wiesław Łyszczek** główny inspektor pracy wraz ze współpracownikami, **Józef Bajdel** kandydat na stanowisko okręgowego inspektora pracy w Krakowie, **Lesław Mandrak** kandydat na stanowisko okręgowego inspektora pracy w Katowicach, **Konrad Pachciarek** kandydat na stanowisko okręgowego inspektora pracy w Szczecinie.

W posiedzeniu udział wzięła pracownik Kancelarii Sejmu **Ewa Mierosławska** – z sekretariatu Rady w Biurze Prawnym i Spraw Pracowniczych.

Przewodniczący Rady Ochrony Pracy Janusz Śniadek:

Otwieram posiedzenie Rady Ochrony Pracy. Witam pana **Wiesława Łyszczka** – głównego inspektora pracy wraz ze współpracownikami.

Informuję, że główny inspektor pracy przesłał do Rady Ochrony Pracy pismo, w którym wnosi o wyrażenie przez Radę opinii w sprawie zamiaru powołania pana **Józefa Bajdla** na stanowisko okręgowego inspektora pracy w Krakowie, pana **Lesława Mandraka** na stanowisko okręgowego inspektora pracy w Katowicach i pana **Konrada Pachciarka** na stanowisko okręgowego inspektora pracy w Szczecinie.

W związku z powyższym będę wnosił o uzupełnienie porządku dziennego dzisiejszego posiedzenia o punkt dotyczący wyrażenia opinii w tych sprawach. Jednocześnie uprzedzam – aby w tej chwili nie rozpoczynać dyskusji – że wczoraj wpłynęło pismo – datowane 1 grudnia br., o którym dowiedziałem się późnym wieczorem – dotyczące pana **Lesława Mandraka**, stawiające mu pewne zarzuty. Zwróciłem się do głównego inspektora pracy o odroczenie zaopiniowania tej kandydatury. W tej chwili mam już pewne wyjaśnienia, ale przedstawię je w stosownym punkcie porządku dziennego. Ponadto proponuję wprowadzenie do porządku dziennego jeszcze jednego punktu, który przedstawi pan **Kazimierz Kimso**.

Członek Rady Ochrony Pracy Kazimierz Kimso:

Zapewne nie jest tajemnicą, że została zgłoszona poprawka do ustawy budżetowej obniżająca budżet Państwowej Inspekcji Pracy.

Przewodniczący Rady Ochrony Pracy Janusz Śniadek:

W związku z tym reakcja Rady jest jak najbardziej stosowna.

Członek Rady Ochrony Pracy Kazimierz Kimso:

Proponuję, aby Rada przedstawiła stanowisko wyrażające sprzeciw wobec tej poprawki. Na Państwową Inspekcję Pracy nakładane są nowe zadania. W tej sytuacji zmniejszanie jej budżetu jest nieuzasadnione. Dlatego wprowadzenie tego punktu do porządku dziennego dzisiejszego posiedzenia jest ze wszech miar zasadne.

Przewodniczący Rady Ochrony Pracy Janusz Śniadek:

Projekt stanowiska w tej sprawie został przygotowany.

Czy ktoś z państwa zgłasza sprzeciw wobec propozycji rozszerzenia porządku dziennego o punkt – stanowisko Rady Ochrony Pracy w sprawie budżetu Państwowej Inspekcji Pracy. Nie widzę zgłoszeń. Zatem to będzie punkt pierwszy porządku dziennego.

Punkt drugi – wyrażenie opinii w sprawie powołania pana Józefa Bajdla na stanowisko okręgowego inspektora pracy w Krakowie, pana Lesława Mandrak na stanowisko okręgowego inspektora pracy w Katowicach i pana Konrada Pachciarka na stanowisko okręgowego inspektora pracy w Szczecinie. Punkt trzeci – przyjęcie stanowiska Rady Ochrony Pracy w sprawie działań Zakładu Ubezpieczeń Społecznych oraz Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w celu zmniejszenia liczby wypadków i chorób zawodowych. Punkt czwarty – Program działania Państwowej Inspekcji Pracy na 2018 r. Punkt piąty – sprawy bieżące.

Czy są uwagi do proponowanego porządku dziennego? Pan Michał Chałoński, proszę.

Członek Rady Ochrony Pracy Michał Chałoński:

Pan przewodniczący wspomniał o stanowisku Rady w sprawie budżetu Państwowej Inspekcji Pracy. Myślę, że to powinno być stanowisko w sprawie budżetu państwa...

Przewodniczący Rady Ochrony Pracy Janusz Śniadek:

Nazwę stanowiska przedyskutujemy we właściwym punkcie.

Kto jest za przyjęciem proponowanego porządku dziennego? (22) Kto jest przeciw? (0) Kto wstrzymał się od głosu? (0) Stwierdzam, że Rada jednogłośnie przyjęła porządek dzienny posiedzenia.

Przystępujemy do rozpatrzenia punktu pierwszego. Proszę pana prof. Jana Wojtyłę o przedstawienie projektu stanowiska Rady w sprawie budżetu Państwowej Inspekcji Pracy.

Członek Rady Ochrony Pracy Jan Wojtyła:

Moim zdaniem, adresatem stanowiska powinien być Marszałek Sejmu, który spełnia konstytucyjny nadzór nad Państwową Inspekcją Pracy i Radą Ochrony Pracy. Proponuję, aby stanowisko otrzymało następujące brzmienie: „Zwracamy się z uprzejmą prośbą o łaskawe rozważenie możliwości interwencji w sprawie planowanego na 2018 r. budżetu dla Państwowej Inspekcji Pracy. Przyjęta projekcja drastycznie obniża poziom finansowania tak ważnych zadań Państwowej Inspekcji Pracy. Jest to trudne do zaakceptowania wobec zwiększonych zadań Państwowej Inspekcji Pracy.

Znając wrażliwość pana marszałka, a także jego zwierzchność nad Radą Ochrony Pracy i Państwową Inspekcją Pracy, liczymy na życzliwe zainteresowanie tą sprawą”.

Tekst jest dość krótki. Można go wzbogacić o załączniki – to znaczy wcześniejsze stanowiska Rady w sprawie budżetu PIP.

Przewodniczący Rady Ochrony Pracy Janusz Śniadek:

Sądzę, że tak uczynimy. Czy ktoś z państwa chciałby zabrać głos w tej sprawie. Pani poseł Mrzygłocka, proszę.

Członek Rady Ochrony Pracy Izabela Katarzyna Mrzygłocka:

Nie mogę zgodzić się z proponowanym brzmieniem stanowiska. Uważam, że powinniśmy stanowczo zaprotestować i kategorycznie sprzeciwić się zmniejszeniu budżetu Państwowej Inspekcji Pracy. Tutaj nie chodzi o żadną życzliwość, lecz o kategoryczny sprzeciw. Gdy na posiedzeniach komisji mówi się o zwiększaniu liczby zadań Państwowej Inspekcji Pracy, to słyszymy, że Państwowa Inspekcja Pracy da sobie radę. Nie da sobie

rady, jeżeli będziemy zmniejszać środki na funkcjonowanie urzędu. Dlatego m.in. nasz sprzeciw musi być kategoryczny, bez powoływania się na życzliwość czy uprzejmość.

Przewodniczący Rady Ochrony Pracy Janusz Śniadek:

Rozumiem intencję pani poseł. Ale znając kulturę pana prof. Wojtyły nie zdziwiłem się, że tak elegancko sformułował projekt stanowiska. Niemniej jednak sens przesłania jest identyczny. Nie sposób, żebyśmy teraz redagowali projekt stanowiska przez mikrofon. Dajmy sobie chwilę czasu, przeredagujmy ten tekst w mniejszym gronie, być może zaostrzając jego wymowę – w duchu proponowanym przez panią poseł – a do przegłosowania ostatecznej treści wrócimy nieco później.

Pani poseł Bożena Borys-Szopa, proszę.

Członek Rady Ochrony Pracy Bożena Borys-Szopa:

Myślę, że wszyscy doskonale wiemy, jak ma wyglądać nasze stanowisko. Chodzi o zagwarantowanie Inspekcji budżetu na proponowanym przez nią poziomie. Uważam, że możemy przyjąć stanowisko w brzmieniu proponowanym przez pana prof. Wojtyłę, ewentualnie upoważnić prezydium do wprowadzenia korekt. Nie ma sensu, żebyśmy wszyscy redagowali projekt. Sądzę, że forma nie ma znaczenia. Liczy się skuteczność. Będziemy próbowali skutecznie to załatwić w każdy możliwy sposób.

Piszemy do Marszałka Sejmu. Dlatego – moim zdaniem – forma grzecznościowa jest jak najbardziej na miejscu.

Przewodniczący Rady Ochrony Pracy Janusz Śniadek:

Proponuję, żeby bezpośrednio po posiedzeniu Rady, prezydium z udziałem pani poseł Mrzygłockiej, zredagowało tekst nadając mu formę, którą wspólnie uznamy za celową.

Kto jest za przyjęciem tej propozycji? (22) Kto jest przeciw? (0) Kto wstrzymał się od głosu? (0) Stwierdzam, że Rada jednogłośnie przyjęła tę propozycję.

Członek Rady Ochrony Pracy Jan Wojtyła:

Są właściwie dwie filozofie – filozofia pewnej elegancji i łagodności, którą – moim zdaniem – można znacznie więcej osiągnąć. I filozofia stanowczości i agresywności, której mamy za dużo. Może zmienilibyśmy retorykę. Sens stanowiska – niezależnie od formy – jest identyczny. Biorąc pod uwagę osobę, której stanowisko jest kierowane, forma grzecznościowa – o której mówiła pani poseł Bożena Borys-Szopa – może być skuteczniejsza.

Przewodniczący Rady Ochrony Pracy Janusz Śniadek:

W imieniu prezydium deklaruję, że dołożymy starań, aby stanowisko miało elegancką formę.

Przechodzimy do rozpatrzenia punktu drugiego porządku dziennego – wyrażenie opinii w sprawie powołania pana Józefa Bajdla na stanowisko okręgowego inspektora pracy w Krakowie, pana Lesława Mandraka na stanowisko okręgowego inspektora pracy w Katowicach i pana Konrada Pachciarza na stanowisko okręgowego inspektora pracy w Szczecinie.

Chciałbym wyjaśnić, że wieczorem w dniu wczorajszym dotarła do mnie informacja o piśmie, które wpłynęło do sekretariatu Rady Ochrony Pracy, datowanym na 1 grudnia 2017 r. Zawiera ono pewne zarzuty wobec pana Lesława Mandraka. Odczytam najpierw najistotniejszy: „ponadto pan Lesław Mandrak był prawdopodobnie współpracownikiem służb specjalnych PRL”. To bardzo poważny zarzut. W cytowanym zdaniu jest wyraz „prawdopodobnie”. Na tyle, na ile to było możliwe przy pomocy jednego z dyrektorów regionalnych oddziałów IPN dokonałem pewnego sprawdzenia. Jak zapewniał mnie pan dyrektor, jest to prawie 100% sprawdzenie. Od marca br. zbiory zastrzeżone IPN są ogólnie dostępne w internecie. Na moją prośbę dokonał sprawdzenia w tym zbiorze. Z rana przesłał mi informację, że rzeczywiście w zbiorze zastrzeżonym widnieje osoba o nazwisku Mandrak, ale o innym imieniu i dacie urodzenia. Chodzi o Janusza Mandraka urodzonego w 1955 r. Zatem nie jest to osoba, o której mówimy.

W tym piśmie jest sformułowany jeszcze inny zarzut, który z pewnością wymaga zbadania. Do dzisiaj nie miałem pewności, że takie pismo wpłynęło. Wiedzę, że takie pismo istnieje mieli autorzy protestu wobec pana Mandraka. To też dla mnie nieco niepokojące. W tym piśmie zawarte jest pytanie, dlaczego nie wyłania się okręgowego inspektora

pracy w Katowicach spośród 300 inspektorów tego okręgu, znających specyfikę pracy itp. To być może argument warty rozważenia. Zwracam uwagę, że w II Rzeczypospolitej stosowano zasadę np. w policji, że komendanci poszczególnych posterunków obowiązkowo podlegali rotacji w celu uniknięcia nadmiernej znajomości specyfiki środowiska. W każdym razie mam taki niepokój, czy tu nie mamy do czynienia z taką sytuacją...

Członek Rady Ochrony Pracy Beata Mazurek:

Panie przewodniczący, przepraszam, że jeśli kandydatura została wycofana, to jest bezprzedmiotowa. Skoro pismo było kierowane do prezydium, czy do członków Rady, to niech zajmie się tym właściwy zespół. Po co prowokować dyskusję, skoro w tym momencie jest bezprzedmiotowa.

Przewodniczący Rady Ochrony Pracy Janusz Śniadek:

Tak uczynimy. Skierujemy to pismo do Zespołu ds. Skarg. Zwrócimy się też do Inspekcji, aby zgodnie z pragmatyką służbową dokonała kontroli. Wówczas wrócimy do tej sprawy. W związku z tym dziś będziemy opiniować dwie pozostałe kandydatury.

Pan poseł Krzysztof Gadowski, proszę.

Członek Rady Ochrony Pracy Krzysztof Gadowski:

Chciałbym uzupełnić wypowiedź pana przewodniczącego. Nie posiadamy takiej wiedzy jak osoby, które podpisały się pod pismem skierowanym do pana przewodniczącego. Chciałbym zauważyć, że pod pismem podpisali się: pan Dominik Kolorz – przewodniczący Regionu Śląsko-Dąbrowskiego NSZZ „Solidarność”, pan Waław Czerkawski – Rada OPZZ Województwa Śląskiego, pan Krzysztof Stefanek – zarząd Federacji Związków Zawodowych Województwa Śląskiego. Skoro ci panowie mają jakieś dowody, które zawarli w piśmie – to nie tylko sprawa współpracy – proponuję, żeby spotkali się z panem przewodniczącym i przedstawili fakty. To nie są osoby anonimowe. Piastują poważne stanowiska, przynajmniej w regionie śląskim. Uszanujmy kompetencje i obowiązki pana przewodniczącego. Prosiłbym, żeby pan przewodniczący zajął się tą sprawą. Chcielibyśmy otrzymać stosowne dokumenty na piśmie.

Przewodniczący Rady Ochrony Pracy Janusz Śniadek:

Przyjmuję ten apel. Deklaruję osobiste zainteresowanie się tą sprawą.

Rozmawiałem z szefem IPN z Gdańska, czy istnieje formuła oficjalnego wystąpienia. Wyjaśnił mi, że obecnie dostęp do internetu powoduje, że ścieżki oficjalnego wystąpienia do IPN raczej nie ma. Może być z tym trudność. Ale to wszystko wyjaśnimy. Kończymy ten temat. Na kolejnym posiedzeniu Rady – lub wcześniej – prześlemy państwu szczegółową informację na piśmie.

Pan Michał Chałoński, proszę.

Członek Rady Ochrony Pracy Michał Chałoński:

Rozumiem, że zainteresowany jest obecny na dzisiejszym posiedzeniu. To może zapytaliśmy go...

Przewodniczący Rady Ochrony Pracy Janusz Śniadek:

Przyjmuję apel pana posła Gadowskiego. Kończymy w tej chwili ten temat. Wrócimy do niego, kiedy będziemy lepiej przygotowani i znali bardziej szczegółowo. Dobrze?

Członek Rady Ochrony Pracy Michał Chałoński:

Myślę, że ta osoba jest najlepiej zorientowana o co chodzi. Ale dobrze, to w końcu mnie nie dotyczy.

Przewodniczący Rady Ochrony Pracy Janusz Śniadek:

Przechodzimy do zaopiniowania kandydatur Józefa Bajdla i Konrada Pachciarka. Oddaję głos głównemu inspektorowi pracy.

Główny inspektor pracy Wiesław Łyszczek:

Pan Józef Bajdel urodzony w 1959 r. legitymuje się wyższym wykształceniem w zakresie eksploatacji i utrzymania pojazdów. W 1988 r. ukończył Wydział Transportu na Politechnice Krakowskiej i uzyskał tytuł magistra inżyniera transportu. W 2003 r. na Poli-

technice Łódzkiej ukończył studia podyplomowe w zakresie bezpieczeństwa procesów przemysłowych.

Jego ogólny staż pracy wynosi 42 lata. Od 26 lat jest związany zawodowo z Państwową Inspekcją Pracy. Przed podjęciem zatrudnienia w naszym urzędzie zdobywał doświadczenie zawodowe pracując przez 13 lat w Sądeckich Zakładach Naprawy Samochodów, początkowo jako mechanik, a następnie jako kierownik wydziału.

W Okręgowym Inspektoracie Pracy w Krakowie został zatrudniony we wrześniu 1991 r. Uprawnienia inspektorskie uzyskał w 1993 r. i został zatrudniony na stanowisku inspektora pracy. Sukcesy zawodowe, zaangażowanie w działania kontrolno-nadzorcze oraz wysoka jakość pracy były podstawą do awansowania w 1995 r. na stanowisko nadinspektora pracy, kierującego zespołem pracowników. Na stanowisku nadinspektora pracy pan Józef Bajdel był zatrudniony ponad 20 lat, do grudnia 2016 r., kiedy główny inspektor pracy Roman Giedrojc z dniem 8 grudnia powierzył mu pełnienie obowiązków okręgowego inspektora pracy w Krakowie.

W okresie sprawowania tej funkcji podjął szereg inicjatyw mających na celu popularyzację wiedzy z zakresy bhp oraz przestrzegania prawa pracy, m.in. kampanię informacyjno-promocyjną: „Bezpiecznie od startu” – skierowaną do uczniów szkół rzemieślniczych, „Włącz bezpieczeństwo pracy przy obróbce drewna” – mającą doprowadzić do zmniejszenia zagrożeń w tartakach i zakładach stolarskich oraz „Bezpieczne gospodarstwo rolne 2017” – zwracającą uwagę na zagrożenia wypadkami występujące w indywidualnym gospodarstwie rolnym. Kładąc nacisk na poprawę bezpieczeństwa pracy w rolnictwie, współorganizował konkursy, seminaria i wystawy skierowane do młodzieży ze środowisk wiejskich.

Na podkreślenie zasługuje działalność społeczna pana Józefa Bajdla. Chęć niesienia pomocy innym oraz wrażliwość na sprawy ludzkie skutkowały wyborem na radnego gminy Chełmiec na kadencję 2014–2018. Posiada wiele odznaczeń resortowych. W 1990 r. został odznaczony przez prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Brązowym Krzyżem Zasługi.

Dotychczasowy przebieg pracy zawodowej i posiadane doświadczenie, wiedza oraz kwalifikacje zawodowe, a także cechy osobowościowe dają pewność, że pan Józef Bajdel jest właściwym kandydatem na stanowisko okręgowego inspektora pracy w Krakowie.

Przewodniczący Rady Ochrony Pracy Janusz Śniadek:

Dziękuję za przedstawienie kandydatury. Czy ktoś z państwa chciałby zabrać głos? Pani poseł Mrzygłocka, proszę.

Członek Rady Ochrony Pracy Izabela Katarzyna Mrzygłocka:

W internecie można znaleźć informację, że pan Józef Bajdel został obciążony wyrokiem za naruszanie dóbr osobistych. Czy kandydat może powiedzieć coś na ten temat?

Kandydat na stanowisko okręgowego inspektora pracy w Krakowie Józef Bajdel:

Nie ma takiego wyroku. Sprawa została ostatecznie umorzona. Moim zdaniem, była to słuszna sprawa. Działalem jako radny gminy. Były problemy z ośrodkiem zdrowia w moim okręgu. Pisaliśmy pismo, które było zasadne, choć jedno sformułowanie „karty zostały przekazane” nie odpowiadało do końca rzeczywistości, ponieważ „karty zostały przejęte”. Walka dotyczyła w zasadzie tego jednego słowa. Ostatecznie sprawa została umorzona.

Przewodniczący Rady Ochrony Pracy Janusz Śniadek:

Mamy przygotowane oddzielne karty do głosowania w sprawie kandydatów. Ale nic nie stoi na przeszkodzie, abyśmy wyrazili opinię w jednym głosowaniu. Po zadaniu kolejnych pytań, poproszę pana inspektora o zaprezentowanie kolejnej kandydatury. Potem po ewentualnej dyskusji, powołamy komisję skrutacyjną i przystąpimy do głosowania.

Czy ktoś z państwa chciałby jeszcze zadać pytanie?

Członek Rady Ochrony Pracy Andrzej Paszkiewicz:

Z charakterystyki pana Józefa Bajdla wynika, że trzeba nabyć doświadczenie, żeby zostać okręgowym inspektorem pracy. To wymaga czasu. Chciałbym zapytać, czy i jak wykorzystywany jest w Inspekcji Pracy potencjał byłych okręgowych inspektorów pracy.

Przewodniczący Rady Ochrony Pracy Janusz Śniadek:

Zastanawiam się nad adresatem tego pytania. Ono dotyczy w zasadzie wszystkich specjalistycznych zawodów w Polsce. Kto miałyby tu udzielić odpowiedzi? Myślę, że w tej konkretnej sprawie poprosimy głównego inspektora pracy.

Główny inspektor pracy Wiesław Łyszczek:

Każdy pracownik Państwowej Inspekcji Pracy po uzyskaniu uprawnień emerytalnych może przejść na emeryturę, ale może też pracować, jeżeli wyrazi taką chęć i pozwala ma na to stan zdrowia. Główny inspektor pracy wyraża zgodę na dalsze zatrudnienie.

Przewodniczący Rady Ochrony Pracy Janusz Śniadek:

Czy są jeszcze pytania? Nie widzę zgłoszeń. Proszę o dokonanie prezentacji kolejnego kandydata.

Główny inspektor pracy Wiesław Łyszczek:

Pan Konrad Pachciarek urodzony w 1977 r. legitymuje się wykształceniem prawniczym. W 2001 r. ukończył Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Szczecińskiego uzyskując tytuł magistra prawa. Ponadto w 2002 r. ukończył kurs pedagogiczny dla nauczycieli teoretycznych przedmiotów zawodowych.

Posiada ponad 16-letnie doświadczenie zawodowe. Przed zatrudnieniem w naszym urzędzie przez 5 lat pracował w Referacie Karno-Skarbowym Urzędu Celnego, a następnie Izbie Celnej w Szczecinie. W Okręgowym Inspektoracie Pracy w Szczecinie pracuje od września 2006 r. Aplikację inspektorską ukończył w 2009 r. i został zatrudniony na stanowisku młodszego inspektora pracy. W 2013 r. awansował na stanowisko inspektora pracy. Od lutego 2017 r. pełni obowiązki okręgowego inspektora pracy w Szczecinie.

Pan Konrad Pachciarek wyróżnia się rozległą wiedzą z zakresu prawa pracy oraz bezpieczeństwa technicznego pracy, zaangażowaniem w działania prewencyjne i promocyjne, konsekwencją i dociekliwością w działaniu. Prezentuje pozytywne podejście do spraw ochrony człowieka w procesie pracy oraz odpowiedni poziom wrażliwości społecznej. Cieszy się sympatią i szacunkiem wśród współpracowników. Cechuje go wysoki poziom kultury osobistej oraz umiejętność nawiązywania kontaktów międzyludzkich, co sprzyja budowaniu poprawnych relacji w procesie pracy.

Kierując Okręgowym Inspektoratem Pracy w Szczecinie dał się poznać jako osoba zaangażowana w realizację misji inspektorskiej, potrafiąca planować, stawiać wymagania zarówno sobie, jak i podległym pracownikom, motywować do działania i osiągać zamierzone cele zawodowe.

Pan Konrad Pachciarek kładzie szczególny nacisk na prowadzenie działań edukacyjnych mających na celu popularyzację wiedzy z zakresu przepisów prawa pracy, bezpieczeństwa i higieny pracy oraz zagrożeń występujących w budownictwie. Ponadto z właściwym sobie przekonaniem upowszechnia przykłady dobrych praktyk w zakresie zapobiegania zagrożeniom wypadkowym, ograniczania ryzyka zawodowego oraz propagowania problematyki bhp.

Rozległa wiedza, postawa pracownicza oraz cechy osobowościowe predysponują pana Konrada Pachciarkę do powołania na stanowisko okręgowego inspektora pracy w Szczecinie.

Przewodniczący Rady Ochrony Pracy Janusz Śniadek:

Dziękuję za przedstawienie kandydatury. Czy ktoś z państwa ma pytania? Nie widzę zgłoszeń. Przystępujemy do powołania komisji skrutacyjnej. Proponuję powołanie komisji skrutacyjnej w składzie: pani Ewa Górńska, pan Kazimierz Kimso i pan Zbigniew Żurek. Wszyscy kandydaci wyrazili zgodę. Czy są inne kandydatury do komisji skrutacyjnej? Nie widzę zgłoszeń.

Kto jest za powołaniem komisji skrutacyjnej w proponowanym składzie? (22) Kto jest przeciw? (0) Kto wstrzymał się od głosu? (0) Stwierdzam, że Rada jednogłośnie powołała komisję skrutacyjną. Proszę komisję skrutacyjną o ukonstytuowanie się i przystąpienie do pracy.

Proponuję przejście do rozpatrzenia punktu trzeciego porządku dziennego – przyjęcie stanowiska Rady Ochrony Pracy w sprawie działań Zakładu Ubezpieczeń Społecznych oraz Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w celu zmniejszenia liczby wypad-

ków i chorób zawodowych. Projekt stanowiska przyjęty przez Zespół ds. Bezpieczeństwa i Ochrony Zdrowia w Środowisku Pracy przedstawi pan przewodniczący Zbigniew Żurek.

Zastępca przewodniczącego Rady Ochrony Pracy Zbigniew Żurek:

Zostałem poproszony przez przewodniczącą Zespołu panią prof. Danutę Koradecką o przedstawienie projektu stanowiska. Oto jego brzmienie: „Rada Ochrony Pracy przy Sejmie RP na posiedzeniu 7 listopada 2017 r., zapoznała się z informacjami na temat działań mających na celu zmniejszenie liczby wypadków i chorób zawodowych w ramach programów wspierania poprawy warunków pracy realizowanych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych oraz Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, a także informacją o udziale Centralnego Instytutu Ochrony Pracy – Państwowego Instytutu Badawczego w realizacji programu ZUS dotyczącego dofinansowania płatników składek w zakresie poprawy warunków pracy.

Działania ZUS prowadzone w latach 2012–2017 w szczególności dotyczyły dofinansowania w ramach funduszu prewencji wypadkowej działań obejmujących: utrzymanie zdolności do pracy przez cały okres aktywności zawodowej, analizy przyczyn i skutków wypadków przy pracy oraz upowszechnianie wiedzy na temat powodujących je zagrożeń. Przedstawiono informacje nt. udzielonego wsparcia finansowego i rzeczowego, a także szkoleń dla pracodawców oraz pracowników małych i średnich przedsiębiorstw w sektorach, w których odnotowano najwyższą liczbę wypadków przy pracy i chorób zawodowych, publikacji edukacyjnych, kampanii społecznych oraz prac naukowo-badawczych finansowanych z funduszu prewencji wypadkowej. W wymienionym okresie wsparcie finansowe ze środków przeznaczonych na prewencję wypadkową otrzymało m.in. 50 przedsięwzięć naukowych oraz zorganizowano łącznie 3862 szkolenia dla 107 292 osób.

W ramach realizacji przez ZUS w latach 2013–2017 programu dofinansowania działań w celu utrzymania zdolności do pracy przez cały okres aktywności zawodowej dofinansowanie uzyskały: projekty o charakterze doradczym, które odnoszą się przede wszystkim do przedsięwzięć zorientowanych na poprawę zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy, w tym w szczególności przeprowadzanie oceny ryzyka zawodowego, wprowadzanie procedur bezpiecznej pracy oraz planowanie i monitorowanie działań prewencyjnych w zakresie bhp, projekty inwestycyjne, które odnoszą się przede wszystkim do aspektu bezpieczeństwa technicznego (rozwoju, modyfikacji i usprawnienia stanu technicznego maszyn, urządzeń oraz systemów i środków ochronnych), projekty inwestycyjno-doradcze.

W latach 2013–2017 do ZUS wpłynęło 10 438 wniosków. Na dofinansowanie realizacji pozytywnie ocenionych projektów Zakład przeznaczył 91 mln zł, co przełożyło się na poprawę bezpieczeństwa i warunków pracy ponad 20 tys. pracowników. Na dofinansowanie projektów w 2017 r. ZUS przeznaczył 65 mln zł.

W materiale przedstawionym przez CIOP-PIB zaprezentowano udział Instytutu w realizacji programu ZUS dotyczącego dofinansowania płatników składek w zakresie poprawy warunków pracy w 2017 r. Do października 2017 r. oceniono 1054 wnioski, z czego 468 projektów skierowano do realizacji. Do uzupełnienia skierowano 256 wniosków wymagających wprowadzenia zmian w celu uzyskania maksymalnego efektu poprawy warunków pracy. Ocenionych zostało negatywnie 179 wniosków, gdyż nie były związane bezpośrednio z poprawą warunków pracy.

Najwięcej zgłoszonych wniosków dotyczyło: urządzeń związanych z ograniczeniem obciążenia układu mięśniowo-szkieletowego (35%), urządzeń oczyszczających powietrze (23%) i urządzeń zwiększających bezpieczeństwo pracy na wysokości (21%). Niewielka liczba wniosków dotyczy poprawy oświetlenia miejsc i stanowisk pracy (6%) czy ograniczenia narażenia na hałas (4%). Z analizy wniosków wynika jednak, że w pewnych obszarach technicznych programu brak projektów. Dotyczy to przede wszystkim inwestycji w urządzenia ochronne odnoszące się do maszyn, systemy sterowania realizujące funkcje bezpieczeństwa oraz urządzenia ograniczające drgania mechaniczne.

W materiale KRUS przedstawiono główne kierunki działalności prewencyjnej mającej na celu zmniejszenie liczby wypadków i chorób zawodowych rolników oraz scharakteryzowano przyczyny wypadków przy pracy rolniczej i ich skutki.

Działania prewencyjne KRUS prowadzone w latach 2006-2016 były skierowane do rolników i ich rodzin, uczniów szkół wiejskich i innych osób zamieszkujących tereny rolnicze. Odnosiły się do: kształtowania właściwych postaw, wskazywania zagrożeń wypadkowych, motywowania do poprawy warunków pracy oraz popularyzowania rozwiązań, których stosowanie zmniejsza ryzyko wypadku w gospodarstwie rolnym. W wymienionym okresie zorganizowano 44 567 spotkań oraz szkoleń z zakresu bezpieczeństwa i higieny w gospodarstwie rolnym.

W 2016 r. jednostki organizacyjne KRUS zorganizowały 2262 konkursy dotyczące wiedzy o bhp w gospodarstwie rolnym dla ok. 87 tys. uczestników, a także 1996 przeglądów gospodarstw i prac polowych. W tym samym roku zorganizowano stoiska i punkty informacyjne podczas m.in. pikników, targów i wystaw rolniczych oraz Dni Otwartych Drzwi w Ośrodkach Doradztwa Rolniczego, które odwiedziło ok. 110 tys. osób. Zorganizowano również 1746 pokazów bezpiecznej pracy, które obejrzało ok. 67 tys. osób. W materiale przedstawiono również inne działania prewencyjne prowadzone we współpracy z Państwową Inspekcją Pracy, Szkołą Główną Gospodarstwa Wiejskiego oraz Ochotniczą Strażą Pożarną.

Rada wysoko ocenia zakres działań prewencyjnych podejmowanych przez ZUS (przy wsparciu CIOP-PIB) oraz KRUS.

Na podstawie przedstawionego materiału i sformułowanych podczas dyskusji opinii Rada Ochrony Pracy uznaje za celowe: kontynuowanie przez ZUS i KRUS konkretnych działań związanych z prewencją wypadków i chorób zawodowych przy stopniowym zwiększaniu ich finansowania, intensyfikację przedsięwzięć informacyjnych i promujących program dofinansowania przez ZUS działań na rzecz poprawy warunków pracy szczególnie w województwach o najwyższym wskaźniku wypadkowości (dolnośląskim i warmińsko-mazurskim) i tych, z których pochodzi dotychczas stosunkowo niewielka liczba wniosków (podlaskie, zachodnio-pomorskie, świętokrzyskie i opolskie), opracowanie programu i realizację cyklu szkoleń zleczanych przez ZUS w obszarach objętych programem dofinansowania płatników składek w zakresie poprawy warunków pracy w celu podniesienia jakości wniosków, a także rozszerzenia obszaru tematycznego o projekty związane z: urządzeniami ochronnymi maszyn, systemami sterowania realizującymi funkcje bezpieczeństwa, redukcją narażenia na hałas oraz drgania, pola elektromagnetyczne, promieniowanie optyczne (podczerwone, widzialne i nadfioletowe), mikroklimat gorący i zimny”.

Przewodniczący Rady Ochrony Pracy Janusz Śniadek:

Dziękuję za przedstawienie projektu stanowiska. Czy są uwagi do proponowanego stanowiska? Nie widzę zgłoszeń.

Przystępujemy do głosowania. Kto jest za przyjęciem stanowiska w brzmieniu proponowanym przez Zespół ds. Bezpieczeństwa i Ochrony Zdrowia w Środowisku Pracy? (18) Kto jest przeciw? (0) Kto wstrzymał się od głosu? (0) Stwierdzam, że Rada jednogłośnie przyjęła stanowisko w sprawie działań Zakładu Ubezpieczeń Społecznych oraz Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w celu zmniejszenia liczby wypadków i chorób zawodowych.

Proszę komisję skrutacyjną o rozdanie kart do głosowania.

(Komisja skrutacyjna rozdaje członkom Rady karty do głosowania).

Przewodnicząca komisji skrutacyjnej Ewa Górka:

Chciałabym wyjaśnić sposób głosowania, jeżeli ktoś jest za wyrażeniem pozytywnej opinii o kandydatach stawia znak X w polu przy wyrazie TAK, jeśli przeciwny – to przy wyrazie NIE, jeśli wstrzymuje się – to przy wyrazie wstrzymuję się. Postawienie znaku x przy więcej niż jednym polu spowoduje, że głos będzie nieważny.

Przewodniczący Rady Ochrony Pracy Janusz Śniadek:

Czy wszyscy członkowie Rady otrzymali karty do głosowania? Tak. Przystępujemy do głosowania. Proszę komisję skrutacyjną o zebranie kart, a następnie obliczenie wyników.

Proponuję, aby w czasie liczenia głosów przez komisję skrutacyjną rozpocząć rozpatrywanie punktu czwartego porządku dziennego – program działania Państwowej Inspekcji Pracy na 2018 r. Proszę o zabranie głosu głównego inspektora pracy pana Wiesława Łyszczka.

Główny inspektor pracy Wiesław Łyszczek:

Mam zaszczyt po raz pierwszy jako Główny Inspektor Pracy przedstawić „Program działania Państwowej Inspekcji Pracy”. Planując na przyszły rok 72 tys. kontroli, braliśmy pod uwagę wydłużający się czas kontroli kompleksowych i wzrost liczby kontroli związanych z badaniem skarg. W pierwszym półroczu 2017 r. do Inspekcji Pracy wpłynęło o 17% więcej skarg niż w analogicznym okresie 2016 r. Czas czynności kontrolnych dodatkowo wydłuża coraz bardziej złożona problematyka skarg. Przy opracowywaniu programu wzięliśmy również pod uwagę, iż w 2018 r. z Państwowej Inspekcji Pracy odejdzie na emeryturę 250 osób.

Zgodnie z programem długofalowym PIP na lata 2016-2018, inspektorzy sprawdzają prawidłowość zawierania umów cywilnoprawnych we wszystkich sekcjach gospodarki, zwłaszcza w przedsiębiorstwach budowlanych, prowadzących działalność w branży gastronomicznej i hotelarskiej, a także w agencjach ochrony osób i mienia. Warto zauważyć, iż z badania modułowego przeprowadzonego w 2014 r. przez Główny Urząd Statystyczny wynika, że ponad 80% osób świadczących pracę na podstawie umów prawa cywilnego (będącą głównym lub jedynym źródłem dochodu) pracowało w takiej formule prawnej wbrew własnej woli.

Kontynuowane będą – na dużą skalę – kontrole wypłacania wynagrodzenia w wysokości wynikającej z minimalnej stawki godzinowej za pracę na podstawie umów zlecenia i umów o świadczenie usług. Pozytywny wpływ na efekt działań ma współpraca PIP z partnerami społecznymi, m.in. z NSZZ „Solidarność” w ramach akcji „13 zł... i nie kombinuj”.

Wzrosła o 23% liczba skarg na niewypłacanie wynagrodzenia za pracę w pierwszym półroczu 2017 r. w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego. Kontrole wypłaty wynagrodzeń i innych świadczeń ze stosunku pracy oraz czasu pracy prowadzone będą zwłaszcza w branżach, których dotyczy szczególnie duża liczba skarg. W pierwszym półroczu 2017 r. najwięcej skarg na łamanie przepisów o wypłacie wynagrodzenia za pracę i czasie pracy zgłosili pracownicy handlu, przetwórstwa przemysłowego, transportu, budownictwa.

Analiza umów zawieranych na czas określony pod kątem przestrzegania przepisów znowelizowanych w 2016 r., a także umów o pracę zawieranych u wykonawców lub podwykonawców zamówień publicznych na usługi lub roboty budowlane oraz problematyka outsourcingu pracowniczego – to kolejne ważne tematy kontroli w 2018 r.

Kontynuowane będą działania kontrolne w ramach „Krajowej Strategii Kontroli przepisów w zakresie czasu jazdy i czasu postoju, obowiązkowych przerw i czasu odpoczynku kierowców na lata 2017–2018”. Najczęstsze nieprawidłowości polegają na skracaniu minimalnego dziennego czasu odpoczynku kierowcy, przekraczaniu limitu czasu prowadzenia pojazdu i kierowaniu pojazdem dłużej niż 4,5 godziny bez obowiązkowej przerwy. Kontrole przestrzegania ustawy o czasie pracy kierowców wykazują częste naruszenia przepisów o maksymalnym dobowym czasie pracy kierowcy, gdy praca jest wykonywana w nocy.

Państwowa Inspekcja Pracy przewiduje w 2018 r. – oprócz kontroli – działania informacyjne poświęcone problematyce czasu pracy kierowców, którzy stanowią szczególną grupę zawodową. Egzekucji uregulowań prawnych, pełniących funkcję ochronną, powinna towarzyszyć ciągle edukacja społeczeństwa. Przestrzeganie ustawowych norm czasu pracy kierowców nie tylko ogranicza ryzyko drogowych wypadków przy pracy, ale także pozostawia niezbędną przestrzeń na życie pozazawodowe.

Planowane są ponadto kontrole zakładów różnych branż gospodarki o wysokiej skali zagrożeń wypadkowych i zawodowych, zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (branża paliwowa, azotowa i energetyczna), zakładów przetwórstwa przemysłowego (w tym zakładów produkcji drewna i zakładów tartacznych w ramach III etapu kontroli długofalowych), zakładów budowlanych, a także firm działających w leśnictwie. Obecność Państwowej Inspekcji Pracy w takich zakładach ma służyć konsekwentnemu egzekwowaniu poprawy bezpieczeństwa pracy. Badając okoliczności i przyczyny wypadków przy pracy, w czasie kontroli i rekontroli, inspektorzy zwracają szczególną uwagę na adekwatność środków zapobiegawczych.

Wspomniana przed chwilą trzyletnia kampania prewencyjno-kontrolna skierowana do zakładów produkujących wyroby tartaczne i wyroby z drewna, a także cieszące się popularnością programy prewencyjne „Zdobądź Dyplom PIP” i „Prewencja wypadkowa” będą skoncentrowane na ograniczeniu zagrożeń i promowaniu bezpiecznego środowiska pracy. Również dla małych pracodawców z zakładów usług leśnych i przedsiębiorstw budowlanych, reprezentujących branże o wyjątkowo dużych zagrożeniach dla życia i zdrowia pracowników, przygotowujemy programy szkoleniowe.

Prewencyjne i promocyjne działania Państwowej Inspekcji Pracy są koniecznym wsparciem kontroli i współtworzą system motywowania pracodawców do dbania o pracowników i ich miejsca pracy. Oprócz programów prewencyjnych i kampanii Państwowa Inspekcja Pracy przygotowuje programy edukacyjne dla uczniów i studentów, konkursy (jak choćby „Pracodawca – organizator pracy bezpiecznej”), szkoli, doradza, prowadzi działalność wydawniczą.

W ramach krajowego systemu nadzoru rynku inspektorzy kontrolować będą maszyny, urządzenia oraz środki ochrony indywidualnej. Jak co roku, ocenią ich zgodność z wymaganiami zasadniczymi, przed wprowadzeniem do obrotu lub oddaniem do użytku. Sprawdzą też wypełnianie przez pracodawców obowiązków nałożonych przez unijne rozporządzenia dotyczące chemikaliów.

W zakładach pracy chronionej, zakładach aktywności zawodowej oraz zakładach otwartego rynku pracy przedmiotem nadzoru PIP pozostanie przestrzeganie szczególnych uprawnień związanych z zatrudnianiem osób niepełnosprawnych.

Inspektorzy kompleksowo ocenią stan respektowania prawa pracy, w tym przepisów bhp, w zakładach opieki zdrowotnej, placówkach edukacji, w zakładach górniczych i firmach świadczących usługi górnicze, a także w placówkach handlowych. Przewidujemy rozszerzenie zakresu kontroli po wejściu w życie przepisów ograniczających handel w niedziele.

Praca nielegalna wykonywana przez obywateli polskich i cudzoziemców jest niestety trwałym elementem rynku pracy. Inspektorzy sprawdzą legalność zatrudnienia obywateli polskich w wytypowanych podmiotach z branż, w których w poprzednich latach najczęściej stwierdzano nieprawidłowości. Kontrole odbędą się również w podmiotach powierzających pracę sezonowo, zwłaszcza w placówkach handlowych, punktach gastronomicznych i podmiotach świadczących usługi hotelarskie, a także w niewielkich firmach usługowych w małych miejscowościach.

W podmiotach powierzających pracę obcokrajowcom z państw spoza Unii Europejskiej lub Europejskiego Obszaru Gospodarczego kontrolowana będzie legalność zatrudnienia cudzoziemców. Inspektorzy zwrócą uwagę w szczególności na prace wykonywane na podstawie nowych zezwoleń na pracę sezonową oraz na podstawie nowej formuły oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi. Nowe regulacje, które mają wejść w życie na początku 2018 r., wdrażają do polskiego porządku prawnego dyrektywę z 26 lutego 2014 r. w sprawie warunków wjazdu i pobytu obywateli państw trzecich w celu zatrudnienia w charakterze pracownika sezonowego.

W 2017 r. znowelizowana została ustawa o zatrudnianiu pracowników tymczasowych. Inspektorzy ocenią funkcjonowanie nowych regulacji prawnych w agencjach zatrudnienia oraz skontrolują przestrzeganie przepisów prawa wobec pracowników tymczasowych, zarówno w agencjach pracy tymczasowej, jak i u pracodawców użytkowników. Nowelizacja umożliwiła nakładanie szczególnie wysokich kar grzywny za nielegalne usługi świadczone przez agencje zatrudnienia. Zmiana przepisów ma wpłynąć na ograniczenie nielegalnych usług agencji.

Planowana jest kontynuacja współpracy z organami innych państw członkowskich Unii Europejskiej lub Europejskiego Obszaru Gospodarczego i Szwajcarii, odpowiedzialnymi za nadzór i kontrolę warunków pracy oraz zatrudnienia pracowników. Współpraca obejmie m.in. przeprowadzanie kontroli w sprawach delegowania pracowników polskich przedsiębiorstw skierowanych do pracy za granicą – na wniosek zagranicznych organów właściwych.

Jeśli chodzi o delegowanie pracowników do pracy na terytorium RP, kontrole Inspekcji uwzględnią zarówno warunki zatrudnienia tej grupy pracowników, jak i spełnienie

wymogów informacyjnych wobec Państwowej Inspekcji Pracy. Nasz urząd nadal będzie przyjmował oświadczenia potwierdzające fakt delegowania pracowników do czasowego wykonywania pracy w Polsce.

Równoległe z kontrolami prowadzona będzie w całym kraju trzyletnia kampania informacyjna „Pracuję legalnie!”, która ma uświadomić tylko doraźne korzyści i obiektywne zagrożenia związane z pracą na czarno. Program przewiduje także popularyzację zagadnień bezpieczeństwa i higieny pracy pracowników tymczasowych, wspierającą kampanię Komitetu Wyższych Inspektorów Pracy (SLIC).

Z porad prawnych udzielanych w Centrum Poradnictwa Państwowej Inspekcji Pracy w Głównym Inspektoracie Pracy, które powstało z inspiracji śp. Romana Giedrojcia, będą nadal korzystać polscy pracownicy, pracownicy z krajów Unii Europejskiej, a także inne zainteresowane podmioty.

Kontynuujemy strategię pierwszej kontroli w mikroprzedsiębiorstwach, małych i średnich zakładach pracy. Zgodnie z założeniem mojego poprzednika, autora strategii, pierwsza kontrola ma głównie charakter prewencyjny a nie sankcyjny. Jest formą kompleksowego audytu i instruktażu. Cel strategii to przekonanie pracodawcy, że organizowanie pracy zgodnie z przepisami jest jego szczególnie ważnym obowiązkiem, a nie stosowanie prawa wyborem obarczonym określonymi skutkami.

Program zawiera także zadania własne okręgowych inspektoratów pracy. Chciałbym zaznaczyć, że efekty tych działań są wnikliwie analizowane i brane pod uwagę przy opracowywaniu programów Inspekcji na lata następne.

Przed Państwową Inspekcją Pracy stoją kolejne nowe zadania wynikające albo z ustaw, które weszły już w życie, albo z aktów projektowanych. Od 16 sierpnia 2017 r. obowiązuje ustawa o sposobie ustalania najniższego wynagrodzenia zasadniczego pracowników wykonujących zawody medyczne zatrudnionych w podmiotach leczniczych. Do końca 2021 r. podmioty lecznicze są zobowiązane do podwyższenia wynagrodzenia zasadniczego (do wysokości nie niższej niż najniższe) dla pracowników wykonujących zawód medyczny. Inspekcja sprawdza przestrzeganie tego przepisu, podobnie jak realizację obowiązku określenia (w porozumieniu albo zarządzeniu) zasad podwyższania wynagrodzenia osobom zatrudnionym w ramach stosunku pracy w podmiocie leczniczym, niewykonującym zawodu medycznego.

Wejście w życie ustawy ograniczającej handel w niedziele również rozszerzy zakres obowiązków kontrolnych PIP. Dodam, że kontrole przestrzegania przepisów tej ustawy będą wymagały przeszkolenia kadry i zmian w organizacji czasu pracy inspektorów z uwagi na wykonywanie czynności kontrolnych w niedziele. Na mocy ustawy zwiększą się również kompetencje inspektora pracy jako oskarżyciela publicznego, w związku z wprowadzeniem nowego wykroczenia.

Trwają także prace nad projektami innych ustaw. W obecnym kształcie nie przewidują one zmian w ustawie o Państwowej Inspekcji Pracy, ale ich uchwalenie wiązać się będzie z koniecznością przeszkolenia kadry inspektorskiej i zmian organizacyjnych.

Nowe zadania Państwowej Inspekcji Pracy, których z roku na rok przybywa, wymagają przyznania dodatkowych środków finansowych na sprawne i skuteczne funkcjonowanie urzędu, środków adekwatnych do zwiększonych zadań i potrzeb.

Niezbędnym warunkiem skutecznego wypełniania obowiązków przez inspektorów są również jednoznaczne i stabilne przepisy prawa. Możemy mnożyć przykłady takich regulacji prawnych lub ich braku, które komplikują i ograniczają czynności kontrolne. Zniesienie tych ograniczeń znacznie wzmocniłoby ochronę prawną pracujących. Myślę m. in. o postulatach PIP dotyczących ustanowienia nakazu przekształcenia umowy cywilnoprawnej w umowę o pracę, bez udziału sądu, czy wprowadzenia minimalnych standardów czasu pracy dla wszystkich zleceniobiorców, osób świadczących pracę na podstawie umów o dzieło czy samozatrudniających się.

Wyniki kontroli uzasadniają również celowość działań legislacyjnych dotyczących zgłaszania do Inspekcji Pracy wszystkich śmiertelnych, ciężkich i zbiorowych wypadków związanych z pracą. Obowiązek ten powinien odnosić się do wszystkich podmiotów, na rzecz których świadczona jest praca, niezależnie od jej podstawy prawnej. Brak stosownego przepisu ogranicza skuteczność działań PIP w zakresie likwidacji lub minima-

lizowania zagrożeń w miejscach, w których doszło do wypadków oraz możliwości zapewnienia ochrony prawnej osobom poszkodowanym lub ich rodzinom.

Priorytetowo traktuję program oparty na samodzielności, specjalizacji i skuteczności inspektorów, realizowany przez mojego poprzednika. Będę zabiegał o to, by inspektorzy mieli stałą możliwość doskonalenia zawodowego, by mogli odpowiedzialnie mierzyć się z nowymi zadaniami i problemami współczesnego rynku pracy. Największą barierą w pozyskiwaniu kandydatów na inspektorów pracy jest wciąż niski poziom wynagrodzeń w Państwowej Inspekcji Pracy.

Pragnę zapewnić, że dołożę wszelkich starań, by działania Inspekcji były coraz skuteczniejsze, a praca inspektora mniej sformalizowana. Wciąż oczekujemy uproszczenia procedury wszczęcia kontroli. Mam nadzieję, że w niedalekiej przyszłości inspektor pracy będzie uprawniony do rozpoczęcia czynności kontrolnych po okazaniu tylko legitymacji służbowej.

Przewodniczący Rady Ochrony Pracy Janusz Śniadek:

Dziękuję głównemu inspektorowi pracy za przedstawienie programu działania PIP na przyszły rok.

Otwieram dyskusję. Kto z państwa chciałby zabrać głos? Pani poseł Mrzygłocka, proszę.

Członek Rady Ochrony Pracy Izabela Katarzyna Mrzygłocka:

Mam dwa pytania. Wskazano, że w związku z sygnałami pochodzącymi z NSZZ „Solidarność” będą prowadzone kontrole. Chciałabym zapytać, co jeżeli chodzi o sygnały innych central związkowych?

Wszystkie okręgowe inspektoraty pracy mają określone zadania własne. Natomiast państwo wskazali, że wszystkie okręgowe inspektoraty pracy będą przeprowadzać kontrole w jednostkach samorządu terytorialnego. To chyba nie będą zadania własne okręgowych inspektoratów pracy. Nasuwa się pytanie, czy to zadanie nie zostało wskazane w związku z przyszłorocznymi wyborami samorządowymi?

Główny inspektor pracy Wiesław Łyszczek:

Nie tylko sygnały z NSZZ „Solidarność”, ale także sygnały innych central związkowych są brane pod uwagę. Nie można uwzględniać skarg tylko jednej centrali związkowej, a pozostałych nie. Wszędzie są ludzie pokrzywdzeni. Każda skarga musi być wnikliwie rozpoznana przez inspektorów pracy. Nie dopuszczam takiej sytuacji, żeby te skargi nie były rozpoznawane.

Wszystkie okręgowe inspektoraty pracy mają – jak zauważyła pani poseł – zadania własne. Muszą je realizować. Jeśli chodzi o kontrole w samorządach, to będą one przeprowadzane w skali całego kraju. Poszczególne okręgowe inspektoraty pracy również będą musiały przeprowadzać takie kontrole. To będzie centralnie w całym kraju. Nie będzie tak, że każdy okręgowy inspektor pracy będzie sobie sam wyznaczał...

Członek Rady Ochrony Pracy Izabela Katarzyna Mrzygłocka:

To jest jako zadanie własne okręgowego inspektoratu pracy. A nie jest zadaniem centralnym.

Zastępca głównego inspektora pracy Dariusz Mińkowski:

Zadania własne są opracowywane w porozumieniu z okręgowymi inspektorami pracy. W czasie narad, które prowadziliśmy, wielokrotnie wskazywany był problem zaległych urlopów. Nie ukrywam, że podstawową nieprawidłowością, którą ujawniamy w jednostkach samorządu terytorialnego jest właśnie zaległy urlop, który przekłada się następnie na konieczność wypłaty ekwiwalentu pieniężnego, co jest niekorzystne dla budżetu państwa.

Na naradach ustalono, że ten problem ma charakter globalny. A ponieważ w jednym inspektoracie pracy została wypracowana pewna metodyka kontroli w tym zakresie, uznaliśmy, że jest już czas i mamy doświadczenia, żeby przeprowadzić czynności, które pozwolą zbadać sytuację w skali całego kraju. Założenie – powiem w skrócie – tych czynności uwzględnia na wstępie pewne działania prewencyjne. Następnie – gdy otrzymamy sygnały o nieprawidłowościach, będą prowadzone kontrole pilotażowe w poszczególnych obszarach. W zależności od współpracy samorządu z Państwową Inspekcją Pracy

będziemy mogli określić zakres tych kontroli. Natomiast działania są ukierunkowane wyłącznie w celu analizy nieprawidłowości, które rzutują na finanse publiczne.

Członek Rady Ochrony Pracy Izabela Katarzyna Mrzygłocka:

Nie rozumiem, co znaczy „w zależności od współpracy z daną jednostką samorządu terytorialnego”. Wydaje mi się, że to powinno wynikać z obiektywnych przesłanek, a nie od współpracy – lepszej lub gorszej – okręgowego inspektora pracy z danym samorządem.

Zastępca głównego inspektora pracy Dariusz Mińkowski:

Już wyjaśniam, może nie zrozumieliśmy intencji, którą wypowiadam. Założenia kontroli zakładają najpierw podjęcie działań informacyjnych. Będziemy występować do jednostek nadzorujących (wójtów, burmistrzów, prezydentów miast) o informacje o stanie zaległości urlopowych. Dopiero informacja o występowaniu nieprawidłowości w tym zakresie i ewentualnie ich skali będzie decydowała kto będzie podlegał kontroli. Nie chodzi o działania kompleksowe, że każda jednostka samorządu będzie podlegała kontroli, bo chodzi również o zaangażowanie odpowiednich sił z naszej strony. Zobaczymy, jak będzie wyglądał stan faktyczny. Wtedy będziemy typować konkretne jednostki samorządu terytorialnego do analizy. Takie są założenia.

Członek Rady Ochrony Pracy Bożena Borys-Szopa:

Na wczorajszym posiedzeniu Zespołu ds. Skarg rozpatrywaliśmy jedną ze skarg – zresztą już kolejną – w której skarżący kierują zarzut o niepodejmowanie odpowiednich środków przez inspektorów podczas kontroli. Chodzi o pierwsze kontrole bez podejmowania żadnych środków w stosunku do pracodawcy. Uznaliśmy wczoraj – mam nadzieję, że moje koleżanki i koledzy dziś to potwierdzą – że musimy jednak zwrócić uwagę kierownictwu PIP – zwłaszcza, że dzisiaj jest ono w całości reprezentowane i dyskutujemy na temat programu działania Państwowej Inspekcji Pracy – że niezwykle ważne jest – i na to chcielibyśmy uczulić kierownictwo – odpowiednie wyważenie. Bo oczywiście, prewencja tak, lecz chciałabym zwrócić uwagę, że jeżeli inspektor pracy nawet na pierwszej kontroli i dostrzeże kilkanaście czy kilkadziesiąt naruszeń norm prawa pracy, to jednak w tym przypadku nie powinno kończyć się na instruktażu czy miękkim wystąpieniu. Żebyście państwo nie wylewali tutaj dziecka z kąpielą. Bowiem jest niezwykle ważne, żeby inspektor pracy prowadząc kontrolę zachował powagę urzędu i żeby nie przysmykał oczu, bo tych skarg będzie coraz więcej.

Nie mówię o kontrolach przeprowadzanych na wniosek pracowników, grupy pracowników czy związków zawodowych. Mówię przede wszystkim o pierwszych kontrolach, w których inspektorzy powinni brać pod uwagę ich celowość. Rozumiem, że w małym dopiero co otwartym zakładzie pracy, w którym pracuje dwóch pracowników, są jakieś drobne nieprawidłowości. W tym przypadku rzeczywiście wystąpienie i pomoc prawna jest ważna dla małego przedsiębiorcy. Gdy jednak inspektor prowadzi pierwszą kontrolę w dużym podmiocie, gdzie tych naruszeń prawa – w skardze było opisanych 20 – jest dużo i nie reaguje... Chcielibyśmy, żebyście państwo w należyty sposób traktowali prewencyjne kontrole, żeby one nie zdominowały działalności Państwowej Inspekcji Pracy.

Przewodniczący Rady Ochrony Pracy Janusz Śniadek:

Rozumiem, że ten postulat jest w pewnym sensie analogiczny do postępowania policji – do pewnego poziomu wykroczenie i wtedy relatywnie mniejsze sankcje. Natomiast jeżeli zdarzą się sprawy poważne – wtedy stosowane są sankcje innego rodzaju. Zgadzam się, że to może być problem, czy rzeczywiście pierwsza kontrola może zakończyć się bezsankcyjnie. Być może wymagałoby to większego namysłu i w miarę konkretnych instrukcji dla inspektorów, żeby był określony poziom, po przekroczeniu którego powinny być zastosowane sankcje. Taka była intencja.

Członek Rady Ochrony Pracy Bożena Borys-Szopa:

Nie porównywałabym z policją. Dlatego, że wszyscy doskonale wiemy, że od indywidualnego podejścia określonego policjanta zależy czy dana osoba otrzyma jedynie pouczenie, czy też w analogicznej sytuacji – mandat.

Inspektor pracy jest organem, powinien podejmować decyzje zawsze w każdej sytuacji, nawet jeżeli jest to pierwsza kontrola, a liczba naruszonych przepisów prawa wskazuje

na to, że niezbędne jest zastosowanie bardziej restrykcyjnych środków. Zawsze będę przypominać – Inspekcja Pracy jest organem kontroli i nadzoru. To jest definicja tego organu.

Główny inspektor pracy Wiesław Łyszczek:

W małych zakładach pracy, gdzie pracodawca nie ma wyspecjalizowanych służb, pierwsze kontrole jeżeli ujawnią rażące naruszenia prawa pracy, muszą zakończyć się zastosowaniem sankcji. To, żeby była jasność. W dużych zakładach zatrudniających od 49 do 250 pracowników, działają wyspecjalizowane służby. Jeżeli inspektor pracy nie reaguje właściwie na stwierdzone podczas kontroli nieprawidłowości, to główny lub okręgowy inspektor pracy po otrzymaniu informacji podejmuje odpowiednie działania wobec niego. Ważna tu jest również rola koordynatora kontroli, który powinien na bieżąco zwracać uwagę inspektorowi, że niewłaściwie postępuje. Musimy również uwzględniać charakter zagrożeń. Część kontroli kończy się skierowaniem do sądu wniosku o ukaranie. Nie stosujemy wtedy mandatów karnych, ponieważ chcemy, żeby sąd wymierzył większą karę za te naruszenia.

Owszem działania prewencyjne, jak najbardziej. Ale głównym naszym zadaniem jest zapewnienie bezpieczeństwa i warunków pracy pracownikom tak, żeby w przyszłości nie zdarzały się wypadki. I w takim kierunku zmierzamy. Na pewno będę reagował, jeżeli otrzymam informacje, o których mówi pani poseł. Będę w konkretnym organie okręgowego inspektoratu pracy podejmował czynności, żeby sprawdzić, kto błędnie wykonuje czynności kontrolne.

Członek Rady Ochrony Pracy Krzysztof Gadowski:

Na str. 48 jest mowa o kontrolach sprawdzających realizację środków prawnych. O co chodzi? O statystyki? Jaki jest sens merytoryczny tego typu kontroli?

Drugie pytanie – od dwóch lat, przede wszystkim na Śląsku prowadzony jest proces restrukturyzacji górnictwa. To wiąże się z wieloma czynnikami – wcześniejszym, późniejszym przejściem na emerytury, dofinansowaniem ze względu na tzw. osłony socjalne, ale również zwolnieniami pracowników. Chciałbym zapytać, czy Inspekcja Pracy, przede wszystkim okręgowy inspektor pracy w Katowicach będzie w przyszłym roku prowadził kontrole w tym zakresie.

Budżet państwa na proces restrukturyzacji ok. 8 mld zł. Likwidowane są zakłady, likwidowane są kopalnie i w ślad za tym miejsca pracy. Chciałbym zapytać, czy przedłożonym programie działania – bo tego nie doczytałem się – Państwowa Inspekcja Pracy planuje jakieś przedsięwzięcia w tym zakresie?

Główny inspektor pracy Wiesław Łyszczek:

Odpowiadając na pytanie pana posła, kontrole sprawdzające mają na celu wykonanie środków prawnych. Jeżeli inspektor pracy po przeprowadzeniu kontroli wydał środki prawne – wystąpienie, nakaz – zobowiązujące pracodawcę do podjęcia określonych działań, i one nie zostały wykonane w przypadku nakazu, przeważnie kończy się to wydaniem mandatu lub skierowaniem sprawy do sądu. Chodzi głównie o wypłaty wynagrodzeń pracownikom. Nakaz ma natychmiastową wykonalność. Jeśli pracodawca nie wykona nakazu w ciągu 7 dni, inspektor pracy musi przeprowadzić rekontrolę w tym zakładzie i sprawdza wykonanie tego środka prawnego. Jeśli nie pomoże skierowanie sprawy do sądu, wszczyna się postępowanie egzekucyjne przymuszające do wykonania środka prawnego, czyli już wkraczamy w stricte procedurę administracyjną – kierowane jest zawiadomienie do właściwego urzędu skarbowego w celu wszczęcia postępowania egzekucyjnego w celu wykonania. Tak w Inspekcji Pracy odbywa się egzekucja środków prawnych wydanych przez inspektorów pracy.

Odnosnie do restrukturyzacji kopalń i kontroli wypowie się okręgowy inspektor pracy w Katowicach.

P. o. okręgowego inspektora pracy w Katowicach Lesław Mandrak:

Opowiadając na pytanie o kontrolę restrukturyzacji kopalń – one były kontrolowane w ramach procesu restrukturyzacji. Natomiast w tej chwili kontrole są prowadzone w trybie skargowym. To znaczy, jeżeli wystąpią jakieś nieprawidłowości i trafiają do nas

informacje, iż w danej kopalni nie są wypłacane świadczenia bądź nie jest realizowana umowa społeczna inspektorzy pracy przeprowadzają tam kontrole.

Ogólnie na dzień dzisiejszy sytuacja przedstawia się następująco: mamy Krajową Sekcję Górnictwa, ona mieści się w Okręgowym Inspektoracie Pracy w Katowicach. Wszelkie problemy dotyczące górnictwa trafiają bezpośrednio do niej, jak również do sekcji prawnych Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach.

Członek Rady Ochrony Pracy Krzysztof Gadowski:

Myślę, że tego typu działania w tak trudnym okresie są – moim zdaniem, delikatnie mówiąc – ograniczone. Od dwóch lat prowadzony jest proces restrukturyzacji górnictwa węgla kamiennego na Śląsku. W wielu płaszczyznach podejmowane są decyzje, z których wiele dotyczy właśnie rynku pracy. Ok. 10 tys. ludzi zostało już zwolnionych z kopalń. To jest właściwy czas na prowadzenie kontroli.

Kontrola – moim zdaniem – to nie tylko nakładanie kar, ale przede wszystkim profilaktyka. Oczekuję, że w planie pracy na 2018 r. zostaną przewidziane takie kontrole. Nie chodzi o to, żeby od razu kogoś karać. Chodzi o zwrócenie uwagi na pewne kwestie i przeprowadzenie działań profilaktycznych. Restrukturyzacja to temat bardzo trudny. Dlatego wnoszę o to, żebyście państwo zainteresowali się nim i wpisali w program działania Państwowej Inspekcji Pracy. Dla nas – na Śląsku – to ważny temat. Proces realizowany jest od dwóch lat.

Przewodniczący Rady Ochrony Pracy Janusz Śniadek:

Zadam pytanie, żebym był pewien, że dobrze zrozumiałem. Zakładam, że wszędzie – w całym kraju, jak Polska długa i szeroka – w miarę swoich możliwości i potencjału, jakim dysponuje, Inspekcja realizuje swoje zadania. Natomiast pana postulat polega na tym, żeby w okręgu katowickim właśnie w restrukturyzowanych kopalniach nieco zwiększyć intensywność kontroli, nawet kosztem ograniczenia nieco innych obszarów. Tak?

Członek Rady Ochrony Pracy Krzysztof Gadowski:

Dziękuję panu przewodniczącemu za większe uwypuklenie tego tematu, bo o to mi chodzi. Okręgowy inspektor pracy ma w zasadzie przypisane dwa zadania – pierwsze to kontrola związana z samorządami dotycząca urlopów itd., drugie – dotyczy eksploatacji urządzeń energetycznych w strefach zagrożonych wybuchem – elektrownie i elektrociepłownie. Okręgowy inspektor pracy w Katowicach powiedział, że w zakresie górnictwa realizowane są kontrole w trybie skargowym. A mnie chodziłoby, żeby systemowo objąć ten proces. Wydaje mi się, że bardzo ważny. Skarb Państwa – jak mówiłem – przeznaczają na ten cel 8 mld zł.

Przewodniczący Rady Ochrony Pracy Janusz Śniadek:

Rozumiem, że ten temat wyczerpaliśmy. Intencje zostały jasno określone. Jestem pewien, że wniosek pana posła będzie uwzględniony.

Mam pytanie dotyczące zupełnie innej sprawy, obecnie bardzo bieżącej, palącej. Zadania długofalowe są na stałe wpisane w cele realizowane przez Inspekcję. Natomiast w zadaniach bieżących uwzględnione są aktualne problemy. Poz. 240 – handel – tu – chyba na zasadzie zaszłości – zostało zapisane „przestrzeganie przepisów prawa pracy, w tym bhp” co oczywiście zawsze musi być kontrolowane, natomiast w przyszłym roku począwszy od 1 marca pojawi się kwestia przestrzegania ustawy o ograniczeniu handlu. To jeden z mocnych argumentów podnoszonych przez nas w działaniach o zachowanie odpowiedniego poziomu budżetu dla Inspekcji. Rozumiem, że to zostanie uzupełnione?

Główny inspektor pracy Wiesław Łyszczek:

Sprawa przestrzegania przepisów o ograniczeniu handlu w niedziele zostanie uwzględniona w poz. 240 – gdzie jest zapisane przestrzeganie przepisów prawa pracy o czasie pracy. Będzie wiązać się z czasem pracy, bo będą średniotygodniowe godziny wynikające z tego, jeśli ktoś pracuje w niedziele, to później...

Przewodniczący Rady Ochrony Pracy Janusz Śniadek:

Czyli ta kwestia przestrzegania tej ustawy jest niejako uwikłana w termin – przestrzeganie czasu pracy. I tak należy to rozumieć. Ale kto wie, czy nie warto byłoby nawet dla

postronnego czytelnika nieobeznanego z tą formułą, specyfiką Inspekcji, uwzględnić tej kwestii, nawet informacyjnie.

Główny inspektor pracy Wiesław Łyszczek:

Inspekcja Pracy nawiązała kontakt z wszystkimi organizacjami centralnymi w zakresie programu na przyszły rok. Oczekujemy na odpowiedzi z poszczególnych central. Podejmiemy takie działania, które będą adekwatne do występujących nieprawidłowości na rynku pracy, żeby ograniczyć nieprawidłowości.

Przewodniczący Rady Ochrony Pracy Janusz Śniadek:

Czy ktoś z państwa chciałby jeszcze zabrać głos? Pani poseł Bożena Borys-Szopa, proszę.

Członek Rady Ochrony Pracy Bożena Borys-Szopa:

Myślę, że w stanowisku Rady możemy umieścić zarówno sprawy prawnej ochrony stosunku pracy w górnictwie jako centralne zadanie oraz sprawy dotyczące nowej ustawy o zakazie handlu w niedziele. Myślę, że nie będzie głosów przeciw. To stanowisko będzie stanowiło również integralną część do programu działania. Na jego podstawie główny inspektor pracy będzie mógł ten temat wprowadzić.

Przewodniczący Rady Ochrony Pracy Janusz Śniadek:

To bardzo słuszny uwaga. Czy są jeszcze jakieś uwagi? Pan Michał Chałoński, proszę.

Członek Rady Ochrony Pracy Michał Chałoński:

Rozumiem, że ten plan pracy został opracowany na podstawie środków, które Inspekcja dotychczas miała zagwarantowane w budżecie. Teraz słyszymy że są zakusy, żeby zmniejszyć budżet PIP. Myślę, że w naszym stanowisku można podkreślić, że wyraźnie widać wzrost zadań, tym bardziej nie może być mowy o zmniejszaniu budżetu.

Przewodniczący Rady Ochrony Pracy Janusz Śniadek:

To też bardzo słuszny głos. Dedykuję nam wszystkim, którzy będziemy pracowali nad tym stanowiskiem w Zespole. Zamykam dyskusję w tym punkcie. Projekt stanowiska w sprawie programu działania PIP na 2018 r. przygotowuje Zespół ds. Prawno-Organizacyjnych.

Informuję, że komisja skrutacyjna zakończyła pracę. Proszę przewodniczącą komisji panią Ewę Górską o przedstawienie wyników głosowania.

Przewodnicząca komisji skrutacyjnej Ewa Górską:

Przekazuję wyniki głosowania tajnego w sprawie wniosku głównego inspektora pracy pana Wiesława Łyszczka dotyczącego zamiaru powołania pana Konrada Pachciarza na stanowisko okręgowego inspektora pracy w Szczecinie. W głosowaniu uczestniczyło 21 członków Rady Ochrony Pracy. Głosów ważnych oddano 21. Za wyrażeniem pozytywnej opinii w sprawie wniosku dotyczącego zamiaru powołania pana Konrada Pachciarza na stanowisko okręgowego inspektora pracy w Szczecinie 15 głosów, przeciw – 2 oraz 4 głosy wstrzymujące.

Przekazuję wyniki głosowania tajnego w sprawie wniosku głównego inspektora pracy pana Wiesława Łyszczka dotyczącego zamiaru powołania pana Józefa Bajdla na stanowisko okręgowego inspektora pracy w Krakowie. W głosowaniu udział wzięło 21 członków Rady Ochrony Pracy. Głosów ważnych oddano 21. Za wyrażeniem pozytywnej opinii w sprawie wniosku dotyczącego zamiaru powołania pana Józefa Bajdla na stanowisko okręgowego inspektora pracy w Krakowie oddano 13 głosów, przeciw – 4 oraz 4 głosy wstrzymujące.

Przewodniczący Rady Ochrony Pracy Janusz Śniadek:

Dziękuję komisji skrutacyjnej. Gratulujemy kandydatom pozytywnej opinii Rady.

Opiniowanie jednego kandydata zostało odłożone. Deklaruję, że spotkam się z autorami tego pisma – kolegami z central związkowych.

Pani poseł Mrzygłocka, proszę.

Członek Rady Ochrony Pracy Izabela Katarzyna Mrzygłocka:

Pan Mandrak – jeszcze jako kierownik jednostki w Jeleniej Górze – złożył oświadczenie lustracyjne. Przyznał się do współpracy ze służbami PRL. Jest na liście Wildsteina pod nr 899. To gwoli wyjaśnienia.

Przewodniczący Rady Ochrony Pracy Janusz Śniadek:

Wyjaśnimy te kwestie. Tym bardziej utwierdza mnie to w celowości odłożenia sprawy do chwili wyjaśnienia wątpliwości.

Przechodzimy do spraw bieżących. Proszę o zgłaszanie tematów do planu pracy Rady na 2018 r. do 10 grudnia br. W imieniu prezydium Rady proszę, aby zgłaszane propozycje tematów zawierały rozwiązania systemowe dotyczące ochrony i bezpieczeństwa pracy.

Informuję, że następne posiedzenie Rady odbędzie się 16 stycznia 2018 r. Szczegółowe informacje prześle sekretariat Rady.

Czy ktoś z państwa chciałby zabrać głos w sprawach bieżących? Nie widzę zgłoszeń.

Wyczerpaliśmy porządek dzienny. Zamykam posiedzenie Rady Ochrony Pracy.

Przypominam, że po zakończeniu posiedzenia prezydium zredaguje projekt stanowiska, o którym mówiliśmy w punkcie pierwszym. Do zobaczenia w przyszłym roku. Składam wszystkim państwu najlepsze życzenia na Święta Bożego Narodzenia i Nowy Rok. Szczęśliwej drogi do domu! Do zobaczenia w zdrowiu w przyszłym roku.